

КОНКУРС

Ментори менторима - Примери добрих решења за праксу 2025.

Подаци о учеснику

Име и презиме	Даница Утјешинић
Занимање	наставник математике
Установа у којој радите	ОШ "Душан Вукасовић Диоген", Бечмен
Године радног искуства	21-25

Подаци о раду

ОБЛАСТ НА КОЈУ СЕ ОДНОСИ ПРИМЕР ДОБРОГ РЕШЕЊА ЗА ПРИПРАВНИЧКО- МЕНТОРСКУ ПРАКСУ	Реализација образовно-васпитног процеса
--	---

1. НАВЕДИТЕ КОНКРЕТАН ПРОБЛЕМ КОЈИ РЕШАВАТЕ

Известан број ученика није укључен у активан рад на часу, углавном пасивно преписују садржај написан на табли, без укључивања у дискусије. Тиме наставни процес остаје једносмеран и углавном усмерен на фронтални рад.

2. ЦИЉ

Помоћи приправнику да оствари активну улогу свих ученика у настави кроз примену различитих наставних метода, техника и дигиталних алата који подстичу мотивацију, сарадњу, дискусију и самостално истраживање.

Аутор рада је сагласан да се овај рад са свим информацијама наведеним у њему јавно објави у Бази радова конкурса. Аутор потврђује да је рад ауторско дело наведеног аутора (у складу са прописима који регулишу ову област). Одговорност за тачност и исправност садржаја и информација наведених у овом раду, граматичку и правописну коректност рада, сноси искључиво аутор рада.

3. ПРОЦЕС РЕШАВАЊА ПРОБЛЕМА

1. Активност **Анализа постојећег часа и идентификовање проблема**

Ментор је присутан на часу приправника, пажљиво прати активности ученика и бележи у којим деловима ученици остају пасивни. По завршетку врши се заједничка анализа часа - шта је функционисало добро, а шта би требало унапредити – и из угла ментора и из угла приправника.

2. Активност **Упознавање са техникама активног учења**

Опис активности: Ментор упознаје приправника са неким техникама активног учења, као што су:

- осмишљавање кратких мотивационих активности на самом почетку часа (кратак видео, игрица која не мора увек да буде у вези са лекцијом која ће се радити, али захтева активирање ума и сл.);
- рад у паровима или групама – ученици сарађују на решавању задатака, износе различите стратегије решавања и заједнички долазе до закључака;
- дискусије о задацима – ученици аргументују своја решења и упоређују их са решењима других ученика;
- употреба ИКТ алата за визуелизацију апстрактних математичких појмова и симулацију особина неких математичких објеката, као и за брзу проверу знања;
- осмишљавање мини пројеката или истраживачких задатака где ученици у току часа или за домаћи задатак истражују један аспект теме (нпр. Осна симетрија у природи, Геометријска тела у архитектури, Пирамиде кроз историју,...)
- осмишљавање задатака смештене у реалне животне контексте блиске ученицима;
- интеграција СТЕМ активности - осмишљавање једноставних задатака и експеримената који повезују математику са другим наукама (нпр. мерење обима и пречника различитих предмета ради откривања приближне вредности броја π ; коришћење Lego коцки за истраживање геометријских тела; симулације у GeoGebra за приказ физичких појава). Овакве активности повећавају мотивацију и подстичу ученике да активно учествују, сарађују и истражују;
- прилагођавање задатака и захтева различитим нивоима – ментор упућује приправника како да осмисли задатке који се разликују по тежини или дубини захтева, тако да сваки ученик може учествовати и напредовати у складу са својим могућностима. На тај начин се избегава пасивност код ученика који имају потешкоће у учењу, као и код оних којима редовни задаци нису довољан изазов.

3. Активност **Упознавање са дигиталним алатима за подстицање активности ученика**

Приправник се упознаје са алатима као што су GeoGebra, Kahoot, Google forms, Desmos и сличним. Ментор демонстрира како се креирају задаци, квизови и интерактивне активности које би укључиле све ученике у активан наставни процес.

4. Активност **Заједничка припрема часа**

Ментор и приправник заједно осмишљавају план часа који садржи комбинацију метода – уводна мотивација, групни рад, кратак квиз за проверу знања и рефлексiju ученика.

Аутор рада је сагласан да се овај рад са свим информацијама наведеним у њему јавно објави у Бази радова конкурса.

Аутор потврђује да је рад ауторско дело наведеног аутора (у складу са прописима који регулишу ову област).

Одговорност за тачност и исправност садржаја и информација наведених у овом раду, граматичку и правописну коректност рада, сноси искључиво аутор рада.

Стављање акцента на јасно дефинисање циљева и исхода часа, као и на активности ученика и наставника. Приправнику се скреће пажња да је неопходно навести и активности за ученике који наставу похађају по ИОП-у ако их има у одељењу за које пишемо припрему. Временски оквири које евентуално наводимо у припреми треба да буду флексибилни због различитих потреба и могућности ученика.

5. Активност Модел-час ментора

Ментор реализује један час у присуству приправника, показујући како се комбинацијом активности (уводне мотивације, групног рада, квиза, дискусије) може ангажовати већи број ученика. Након часа, заједнички се анализира:

- у којој мери је уводна активност утицала на мотивацију ученика,
- на који начин и у којој мери су ученици били ангажовани кроз групни рад,
- како се групни рад може вредновати,
- шта показују резултати кратког квиза (нпр. да ли је већина ученика усвојила кључне појмове).

Оваква анализа омогућава приправнику да увиди директну повезаност између методе и исхода часа, као и да стекне критеријуме за самосталну процену сопствене наставе.

6. Активност Реализација часа приправника на основу самосталне припреме

Приправник реализује сопствени час уз примену предложених метода. Ментор прати час и бележи степен учешћа ученика.

7. Активност Повратна информација и самоевалуација

Након реализованог часа, приправник најпре врши самоевалуацију – бележи шта је, по његовом мишљењу, добро функционисало, које методе су највише ангажовале ученике, где су се појавиле тешкоће и шта би променио у будућем раду. Ментор га подстиче да буде што конкретнији (нпр. „ученици су се више укључили када су радили у паровима него у фронталном облику“, „квиз је показао да је већини јасан први задатак, али не и други“).

Након тога, ментор даје повратну информацију, која садржи:

- похвале за делове часа који су успешно реализовани,
- конкретне примере шта би могло бити боље и на који начин (нпр. другачија организација времена у групном раду, формулисање питања која више подстичу дискусију),
- предлоге за следеће активности или алате који би могли додатно активирати ученике.

Овај процес се завршава заједничким формулисањем плана унапређења – кратког списка корака које ће приправник примењивати на наредним часовима. На тај начин повратна информација није једнократна, већ постаје водич за континуирани развој.

8. Активност Континуирано праћење и подршка

Приправник током наредних часова постепено уводи нове технике и алате. Ментор прати напредак, охрабрује и усмерава приправника, а ученици се све више навикавају на активну улогу и постају свесни њеног значаја.